

METODICKÉ POKYNY na vyplňovanie formulára

Polročný výkaz o obmedzovacích prostriedkoch

P (MZ SR) 4-02

rok **2025**

Ministerstvo zdravotníctva SR vykonáva prostredníctvom Národného centra zdravotníckych informácií štatistické zisťovanie na základe §14 ods. 1 písm. d) zákona č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 10/2014 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam štatistických výkazov v zdravotníctve, podrobnosti o postupe, metódach, okruhu spravodajských jednotiek a lehotách hlásení v rámci štatistického zisťovania v zdravotníctve a ich charakteristiky v znení vyhlášky č. 237/2023 Z. z., týkajúcej sa zberu štatistických údajov o používaní obmedzovacích prostriedkov v zariadeniach ústavnej zdravotnej starostlivosti. Predmetné súčasne vyplýva z ustanovení zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 495/2022 Z. z. a zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 495/2022 Z. z. Podrobnosti o používaní obmedzovacích prostriedkov a vedení registra obmedzovacích prostriedkov sú ustanovené vo vyhláške MZSR č. 358/2023 Z. z. Tento právny režim regulácie používania obmedzovacích prostriedkov, prispieje k ochrane základných ľudských práv a slobôd pacientov.

Na tento účel sledovania používania obmedzovacích prostriedkov v zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti slúži formulár **Polročný výkaz o obmedzovacích prostriedkoch P (MZ SR) 4-02**.

Požadované údaje:

Modul 01 - Identifikačný modul

P. č.	Názov poľa	Popis
1.	Rok spracovania	Položka predplnená systémom
2.	Mesiac spracovania	Položka predplnená systémom. Predstavuje mesiac, za ktorý sa vykazuje použitie obmedzovacích prostriedkov.
3.	IČO (8 znakov)	Položka predplnená systémom
4.	Kód PZS	Uvádza sa kód PZS pridelený ÚDZS. Položka predplnená systémom
5.	Názov zariadenia	Uvádza sa názov zariadenia. Položka predplnená z NR PZS

6.	Obec sídla OÚ	Uvádza sa obec sídlo odborného útvaru. Položka predplnená z NR PZS
7.	Kontaktná osoba – Meno a priezvisko	Uvádza sa meno osoby zodpovednej za vyplnenie formuláru (pri prvom zaslaní formulára sa položka musí vyplniť, pri ďalších zaslaniach sa položka doplní po stlačení možnosti predplnenia).
8.	Kontaktná osoba – Telefón	Uvádza sa telefonický kontakt na osobu zodpovednú za vyplnenie formuláru (pri prvom zaslaní formulára sa položka musí vyplniť, pri ďalších zaslaniach sa položka doplní po stlačení možnosti predplnenia).
9.	Kontaktná osoba – Email	Uvádza sa emailový kontakt na osobu zodpovednú za vyplnenie formuláru (pri prvom zaslaní formulára sa položka musí vyplniť, pri ďalších zaslaniach sa položka doplní po stlačení možnosti predplnenia).
10.	Dátum vyplnenia	Položka predplnená systémovým dátumom (položka sa doplní po stlačení možnosti predplnenia)
11.	Poznámka	Uvádza sa poznámka, ak potrebné

Modul 3801 – Obmedzovacie prostriedky

P. č.	Názov položky	Popis položky
1.	Druh obmedzovacieho prostriedku	<p>Uvedie sa druh obmedzovacieho prostriedku výberom z číselníka:</p> <p>A0-fyzické AK1-kombinácia (fyzické, mechanické) AK2-kombinácia (fyzické, farmakologické) AK3-kombinácia (fyzické, izolácia) B0-mechanické BK1-kombinácia (mechanické, fyzické) BK2-kombinácia (mechanické, farmakologické) BK3-kombinácia (mechanické, izolácia) C0-farmakologické CK1-kombinácia (farmakologické, fyzické) CK2-kombinácia (farmakologické, mechanické) CK3-kombinácia (farmakologické, izolácia) D0-izolácia DK1-kombinácia (izolácia, fyzické) DK2-kombinácia (izolácia, mechanické) DK3-kombinácia (izolácia, farmakologické) E0-miernejší spôsob zvládnutia situácie</p> <p>Poznámky:</p> <ul style="list-style-type: none"> Je nevyhnutné vykazať každý použitý obmedzovací prostriedok bez ohľadu na to, či bol použitý jednorazovo, samostatne, opakovane alebo v kombinácii. Za ukončenie použitia obmedzovacieho prostriedku sa nepovažuje krátkodobé uvoľnenie pacienta najmä na účely vykonania fyziologických potrieb alebo

		<p><i>lekárskeho vyšetrenia - vtedy sa použitie obmedzovacieho prostriedku prerušuje a následne sa len pokračuje v použití už nariadeného obmedzovacieho prostriedku.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Položku E0 -miernejší spôsob zvládnutia situácie je potrebné vykázat vždy, keď je použitá pred aplikovaním obmedzovacieho prostriedku. Samostatne (bez následného použitia OP) sa nevykazuje.</i> <p>Položka E0-miernejší spôsob zvládnutia situácie sa vykazuje výlučne v prípade, ak bol použitý u pacienta obmedzeného použitím niektorého druhu obmedzovacieho prostriedku.</p> <p>Položky obsahujúce kombináciu druhov obmedzovacieho prostriedku sa vykazujú v poradí v akom boli obmedzovacie prostriedky použité.</p>
	2. Typ obmedzovacieho prostriedku	<p>Uvedie sa typ obmedzovacieho prostriedku výberom z číselníka:</p> <p>A1-prevaha personálu (fyzické) A2-hmaty (fyzické) A3-iné (fyzické) B1-ochranný pás (mechanické) B2-popruh (mechanické)¹ B3-zábrana (mechanické) B4-ochranné lôžko (mechanické) B5-iné (mechanické) C1-antipsychotiká (farmakologické) C2-anxiolytiká (farmakologické) C3-iné (farmakologické) D1-miestnosť na bezpečný pobyt (izolácia) D2-iné (izolácia) D3-seklúzna miestnosť (izolácia) E1-deeskalačná technika (miernejší spôsob zvládnutia situácie) E2-odvrátenie pozornosti (miernejší spôsob zvládnutia situácie) E3-aktívne počúvanie (miernejší spôsob zvládnutia situácie) E4-verbálna komunikácia (miernejší spôsob zvládnutia situácie) E5-iné (miernejší spôsob zvládnutia situácie)</p> <p>Poznámky:</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Popruhy sa evidujú ako 1 obmedzovací prostriedok bez ohľadu na počet fixovaných bodov.</i> <i>Každá podaná adekvátna dávka (pri farmakologických OP) sa počíta ako 1 obmedzovací prostriedok.</i> <p>V prípade výberu obsahujúceho kombináciu druhu obmedzovacieho prostriedku sa vyberie typ obmedzovacieho prostriedku, ktorý sa viaže k druhu obmedzovacieho prostriedku uvedenom na prvom mieste vo vybranej kombinácii.</p>
	3. Pohlavie pacienta	<p>Uvedie sa pohlavie pacienta výberom z číselníka:</p> <p>1-muž 2-žena</p>
	4. Vek pacienta	<p>Uvedie sa veková kategória pacienta výberom z číselníka:</p> <p>00-18-veková kategória od 0 do 18 rokov 19-64-veková kategória od 19 do 64 rokov 65-v-veková kategória od 65 rokov</p>

¹ popruhy sa evidujú ako 1 obmedzovací prostriedok

5.	Zdravotnícke povolanie nariaďujúceho obmedzovacieho prostriedku	<p>Uvedie sa názov povolania zdravotníckeho pracovníka, ktorý nariadil vykonanie obmedzovacieho prostriedku výberom z číselníka: A01-lekár D01-sestra</p> <p>V prípade výberu položky obsahujúcej kombináciu v rámci Druh obmedzovacieho prostriedku sa vyberie zdravotnícke povolanie, ktoré sa viaže k druhu obmedzovacieho prostriedku uvedeného na prvom mieste vo vybranej kombinácii.</p>
6.	Povolanie vykonávajúceho obmedzovacieho prostriedku	<p>Uvedie sa názov povolania pracovníka, ktorý vykonal obmedzenie obmedzovacím prostriedkom výberom z číselníka: A01-lekár B01-zubný lekár C01-farmaceut D01-sestra E01-pôrodná asistentka G01-fyzioterapeut G03-verejný zdravotník F03-zdravotnícky laborant G08-nutričný terapeut G07-dentálna hygienička G05-rádiologický technik G02-zdravotnícky záchranár H01-zubný technik F05-technik pre zdravotnícke pomôcky H02-optometrista F04-farmaceutický laborant G09-masér H03-očný optik H04-ortopedický technik G04-praktická sestra – asistent G10-sanitár I03-IZP - laboratórny diagnostik I04-IZP - liečebný pedagóg I01-IZP - logopéd I02-IZP - psychológ I05-IZP - fyzik G11-zubný asistent X99-iné povolanie pracovníka v zdravotníctve</p> <p>Do položky X99 sa vykazujú všetky povolania nespádajúce do A01 – lekár a D01-sestra.</p> <p>V prípade výberu položky obsahujúcej kombináciu v rámci Druh obmedzovacieho prostriedku sa vyberie povolanie vykonávajúceho, ktoré sa viaže k druhu obmedzovacieho prostriedku uvedeného na prvom mieste vo vybranej kombinácii.</p>
7.	Pritomnosť asistujúcej osoby	<p>Uvedie sa, či bola nevyhnutná prítomnosť asistujúcej osoby za účelom poskytnutia asistencie alebo ochrany zdravotníckeho pracovníka pri použití obmedzovacích prostriedkov výberom z číselníka: 1-áno 2-nie</p> <p>Poznámky:</p> <ul style="list-style-type: none"> V prípade výberu 1-áno sa za asistujúcu osobu považuje osoba, ktorá je určená

		<p>poskytovateľom ústavnej starostlivosti za účelom poskytnutia asistencie a ochrany zdravotníckemu pracovníkovi pri použití obmedzovacích prostriedkov (napr. SBS).</p>
7. 8.	Doba použitia obmedzovacieho prostriedku	<p>Uvedie sa doba použitia obmedzovacieho prostriedku výberom z číselníka:</p> <p>1- do 30 min. 2- 30 min. až 59 min. 3- 1 hod. až 2 hod. 59 min. 4- 3 hod. až 5 hod. 59 min. 5- 6 hod. až 11 hod. 59 min. 6- 12 hod. až 23 hod. 59 min. 7- 24 hod. a viac X- nesleduje sa</p> <p>1-do 30 min. 2-od 30 do 60 min. 3-nad 60 min. 4-nesleduje sa</p> <p>Výber 4-nesleduje sa je možný výhradne ak položka Druh obmedzovacieho prostriedku obsahuje E-miernejší spôsob zvládnutia situácie.</p> <p>V prípade výberu položky obsahujúcej kombináciu v rámci Druh obmedzovacieho prostriedku sa vyberie doba použitia obmedzovacieho prostriedku, ktorá sa viaže k druhu obmedzovacieho prostriedku uvedeného na prvom mieste vo vybranej kombinácii.</p>
8. 9.	Dôvod použitia obmedzovacieho prostriedku	<p>Uvedie sa dôvod použitia obmedzovacieho prostriedku výberom z číselníka:</p> <p>1-autoagresia 2-heteroagresia 3-zvýšená tenzia 4-iné 5-dezorientácia 6-prevenia pádu 7-poruchy správania X-kombinácia</p> <p>Poznámky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výber 4 – iné zvolte v prípade, ak sú u pacienta prítomné dôvody, ktoré nie sú uvedené vo výbere. • Výber X-kombinácia zvolte v prípade, ak sú u pacienta prítomné 2 a viaceré dôvody súčasne, pričom nie je možné určiť ani jeden ako dominantný. <p>V prípade výberu položky obsahujúcej kombináciu v rámci Druh obmedzovacieho prostriedku sa vyberie dôvod použitia obmedzovacieho prostriedku, ktorý sa viaže k druhu obmedzovacieho prostriedku uvedeného na prvom mieste vo vybranej kombinácii.</p>
9. 10.	Počet použitých obmedzovacích prostriedkov	<p>Uvedie sa počet súčet rovnakých typov použitých obmedzovacích prostriedkov u všetkých pacientov s rovnakými údajmi v danom mesiaci do jedného riadku.</p> <p>Poznámky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riadok vo výkaze nie je viazaný na jedného konkrétneho pacienta, zbierajú sa zoskupené údaje za všetkých pacientov v danom mesiaci, ktorí majú zhodné všetky kritériá uvedené v danom riadku. <p>V prípade výberu položky obsahujúcej kombináciu v rámci Druh obmedzovacieho prostriedku uvedie sa počet použitých obmedzovacích prostriedkov, ktorý sa viaže k</p>

	druhu obmedzovacieho prostriedku uvedeného na prvom mieste vo vybranej kombinácii.
--	--

3 NEGATÍVNY VÝKAZ

V prípade, že poskytovateľ zdravotnej starostlivosti v sledovanom období neviduje použitie obmedzovacieho prostriedku, výkaz P04 nevytvára. Je potrebné označiť výkaz P04 ako **negatívny**. V prostredí ISZI - „prehľad povinností“ nezvolíte voľbu „vytvoriť nový“, ale hneď vedľa zvolíte možnosť „**označiť ako negatívny**“.

Ako dôvod znegatívnenia vyberte jednu z ponúkaných možností, **podľa reálnej situácie**:

1. Ak počas sledovaného obdobia nebolo potrebné použiť ani jeden obmedzovací prostriedok, vyberte:
„HZZ a NZR – SJ v danom mesiaci nemala pacientov spadajúcich do vykazovacej povinnosti“
2. Ak oslovený útvar aktuálne nie je v prevádzke, vyberte:
„Dočasne nevykonáva odbornú činnosť“
3. Pri trvalom ukončení činnosti vyberte:
„Zrušená činnosť (ukončenie, úmrtie, odchod do dôchodku, ...)“

Poznámky:

Za účelom zjednotenia údajov nie je vhodné uvádzať ako dôvod znegatívnenia výkazu vlastné poznámky.

Frekvencia zasielania údajov:

Požadované údaje je potrebné v zmysle Vyhlášky č. 10/2014 Z. z. zaslať **do 30 dní po skončení kalendárneho polroka samostatne za jednotlivé mesiace**, a to:

- elektronicky prostredníctvom vyplneného webového formulára (**P04-2024**) sprístupneného v rámci [webovej aplikácie ISZI](#)
- pričom údaje za samostatné ukončené mesiace je možné zasielať aj priebežne (**odporúčame**), najneskôr do uvedeného termínu:
 - **údaje za 1. polrok 2025 najneskôr v termíne do 30.7.2025**
 - **údaje za 2. polrok 2025 najneskôr v termíne do 30.1.2026**

Spravodajská jednotka zašle údaje za 1. polrok 2024 najneskôr v termíne do 30.6.2024.

Údaje spravodajská jednotka môže zaslať:

- uploadom XML súboru,
- vyplnením výkazu priamo vo web-aplikácii ISZI.

Doplňujúce informácie:

Pri otvorení formulára sú vyplnené položky:

Rok spracovania, Mesiac spracovania, IČO a Kód PZS.

Pri vyplňaní údajov za prvý mesiac sa po stlačení tlačidla *Predplniť* vyplnia položky: Názov zariadenia, Kód obce a Dátum.

Pri ďalších mesiacoch sa predplnia po stlačení tlačidla *Predplniť* aj položky kontaktných údajov.

V prípade **metodických otázok** kontaktuje metodického pracovníka zodpovedného za zber prostredníctvom: mailovej adresy laura.valentova@nczisk.sk.

mail: monika.ponistiakova@nczisk.sk

tel: 02/ 57 269 831

V prípade otázok ohľadom **vypĺňania formuláru** týkajúce sa **funkčnosti a používania webovej aplikácie ISZI**, kontaktujte **NCZI** prostredníctvom [Kontaktného centra NCZI](#) alebo prostredníctvom mailovej adresy podatelna@nczisk.sk

Vypracoval: Mgr. Poništiaková Monika, NCZI

Schválil: Ing. Nagyová Martina, NCZI

Dňa: 31.10.2024